

شناسه سند:	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دانشکده پرستاری و مامایی دفتر توسعه آموزش طرح دوره نظری و عملی
-------------------	---

اطلاعات مربوط به درس
گروه آموزشی ارائه دهنده: بین گروهی؛ دپارتمان علوم پایه و سلامت جامعه نام درس: روش تحقیق پیشرفته نوع و تعداد واحد: ۱/۵ واحد-۱ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی پیش نیاز/هم نیاز: ندارد رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد روز و ساعت کلاس: یکشنبه ها ساعت ۱۰-۱۲

اطلاعات اساتید همکار	اطلاعات مسئول درس
مدرس ان همکار: دکتر خباز خوب زمان و محل ملاقات: یکشنبه ۱۲-۸ دانشکده تلفن تماس: ۰۹۱۲۰۲۵۰۵۴۴ پست الکترونیک اساتید: khabazkhoob@yahoo.com	نام مسئول درس: شبنم السادات شریعت پناهی رتبه علمی: استادیار رشته تحصیلی: پرستاری سلامت جامعه محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تلفن تماس: ۰۲۱-۸۸۶۵۵۳۵۶ پست الکترونیک: shariatpanahi@sbmu.ac.ir shabnam644@yahoo.com
تاریخ آخرین ویرایش طرح درس: ۱۴۰۲/۶/۸	

شرح درس:

با توجه به این که آشنایی دقیق و عمیق با علم روش تحقیق برای دانشجویان پرستاری به منظور عملکرد مبتنی بر شواهد در بسترهای متنوع مراقبتی، آموزشی، پژوهشی و مدیریتی ضروری می باشد، لذا، این درس برای آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی روش تحقیق علمی و کاربرد آن‌ها در نگارش یک طرح پژوهشی مقدماتی با استفاده از راهبردهای آموزشی صلاحیت محور، جامعه نگر، خودراهبر و یادگیری ترکیبی تدوین شده است. برای این منظور، دانشجویان از طریق تمرین‌های سازمان یافته، مراحل مختلف پژوهش را تحت نظر اساتید فرا گرفته و پروپوزال پژوهشی خود را با راهنمایی اساتید ارائه می نمایند.

هدف کلی:

آشنایی با اصول و متدولوژی تحقیق علمی و توانایی تدوین یک پروپوزال پژوهشی در زمینه موضوعات و مسائل پرستاری

اهداف اختصاصی: (توانمندی‌های مورد انتظار)

۱. اصول روش علمی تحقیق را توضیح دهد (حیطه شناختی).
۲. روش تعیین و انتخاب مسئله قابل پژوهش در پرستاری را شرح دهد (حیطه شناختی).
۳. منابع انتخاب موضوع تحقیق در پرستاری را بیان کند (حیطه شناختی).
۴. محتوی بیان مسئله را توضیح دهد (حیطه شناختی).
۵. مسئله قابل پژوهشی را در پرستاری انتخاب نموده و سؤال مناسب را استخراج نماید (حیطه روانی-حرکتی).
۶. ضرورت انتخاب مساله پژوهشی خود را درک کند (حیطه عاطفی).
۷. نحوه جستجو و بررسی متون را جهت بیان مسئله پژوهش شرح دهد (حیطه شناختی).
۸. نحوه تدوین چارچوب مفهومی - نظری را شرح دهد (حیطه شناختی).
۹. ضرورت نگارش چارچوب مفهومی - نظری تحقیق را بیان کند (حیطه شناختی).
۱۰. برای تحقیق انتخابی خود چارچوب مفهومی - نظری تدوین کند (حیطه روانی-حرکتی).
۱۱. نحوه تدوین اهداف، فرضیه‌ها و سؤالات پژوهش را مورد بحث قرار دهد (حیطه شناختی).
۱۲. ویژگی‌های اهداف و سؤالات پژوهش را شرح دهد (حیطه شناختی).
۱۳. اهداف، فرضیه‌ها و سؤالات پژوهش خود را تنظیم کند (حیطه روانی-حرکتی).
۱۴. متغیرها و انواع آن را فهرست کرده و مقیاس اندازه‌گیری آن‌ها را توصیف کند (حیطه شناختی).
۱۵. تعاریف نظری و عملی را تشخیص دهد (حیطه شناختی).
۱۶. متغیرهای پژوهش خود را مشخص کرده و مقیاس سنجش آن‌ها را بیان کند آن‌ها را تعریف نظری و عملی نماید (حیطه روانی-حرکتی).
۱۷. روش‌های مختلف گردآوری داده‌ها را بیان کند و مزایا و معایب هر یک را شرح دهد (حیطه شناختی).
۱۸. اعتبار و اعتماد ابزار تحقیق را تعریف کند (حیطه شناختی).

۱۹. برای اندازه گیری متغیرهای پژوهش خود، ابزارهای صحیح را انتخاب کرده و اعتماد و اعتبار علمی ابزار پژوهش خود را تعیین کند (حیطه روانی-حرکتی).
۲۰. جامعه پژوهش و جامعه در دسترس را تعریف کند، نمونه پژوهش را تعریف و روش‌های نمونه‌گیری و تعیین حجم نمونه را مورد بحث قرار دهد (حیطه شناختی).
۲۱. جامعه و نمونه پژوهش خود را مشخص کرده و حجم نمونه را با استفاده از فرمول مناسب به کمک مشاور آمار تعیین کند (حیطه روانی-حرکتی).
۲۲. انواع مطالعات کمی را لیست کند، ویژگی‌های هر یک از مطالعات و نحوه طراحی آن‌ها را مورد بحث قرار دهد (حیطه شناختی).
۲۳. روش اجرای پژوهش خود را مطابق با طرح پژوهشی مناسب تدوین کند (حیطه روانی-حرکتی).
۲۴. در مورد چگونگی کاربرد روش‌های آنالیز جهت داده‌های خاص اظهار نظر کند (حیطه شناختی).
۲۵. روش‌های آماری و نحوه تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق خود را تعیین کند (حیطه روانی-حرکتی).
۲۶. اهمیت رعایت اصول اخلاقی در پژوهش را بر شمارد (حیطه شناختی).
۲۷. به حفظ اخلاقیات و صداقت در تحقیق علمی اهمیت دهد (حیطه عاطفی).
۲۸. اصول مربوط به ارائه نتایج، بحث و نتیجه‌گیری و کاربرد یافته‌ها را با تاکید بر اصول ترجمان دانش شرح دهد (حیطه شناختی).
۲۹. پروپوزال خود را به‌طور کامل تدوین نماید (حیطه روانی-حرکتی).

رویکرد آموزشی:

مجازی

روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:

- کلاس آنلاین همزمان کلاس آنلاین غیر هم زمان کلاس وارونه روش‌های شبیه‌سازی
- بازی‌وارسازی فروم‌های گفت و گو

سایر (نام ببرید):

حضوری

روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:

- سخنرانی بحث در گروه کوچک پرسش و پاسخ یادگیری مبتنی بر حل -
- مسأله یادگیری مبتنی بر سناریو یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه

سایر (نام ببرید):

ترکیبی: مجازی و حضوری

لطفاً روش بکار گرفته شده از مجموع روش‌های حضوری و مجازی را نام ببرید:

سرفصل و تقویم ارائه درس

شماره جلسه	سرفصل	روش یاددهی - یادگیری	تاریخ جلسه	تکلیف دانشجوی	مدرس
۱	اصول و مبانی پژوهش در تحقیقات پزشکی، فرایند تحقیق علمی و الگوی سیستماتیک انجام پژوهش علمی	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۲/۷/۲	جستجوی مقالات و بررسی انواع ابزارهای مطالعات	دکتر شریعت پناهی
۲	انواع پژوهش های علمی (مطالعات کمی مشاهده ای)	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۲/۷/۹	جستجوی مقالات و بحث و گفتگو	دکتر شریعت پناهی
۳	انواع پژوهش های علمی (مطالعات مداخله ای)	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۲/۷/۱۶	جستجوی مقالات و بحث و گفتگو	دکتر شریعت پناهی
۴	انتخاب مسئله تحقیق، تکنیک مسئله یابی در پژوهش علمی، تعیین حدود مساله تحقیق، مطالعه ادبیات و سوابق مسئله تحقیق، شناسایی و تحلیل مسئله تحقیق، نگارش بیان مسئله	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۲/۷/۲۳	جستجوی مقالات، انتخاب مسئله و عنوان جهت طرح پژوهشی (از طریق شبکه اجتماعی مشترک و گروهی)	دکتر خبازخوب
۵	نگارش بیان مسئله، تعیین متغیرها و تدوین مدل های نظری و یا مفهومی	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۲/۷/۳۰	ارائه بیان مساله	دکتر خبازخوب
۶	پیش فرض های پژوهش، تدوین فرضیه یا سوال پژوهش، تعیین هدف کلی و اهداف اختصاصی و کاربردی (با توجه به موضوع ترجمان دانش) و کاربرد یافته ها	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۲/۸/۷	ارائه اهداف، پیش فرض ها و کاربرد پژوهش	دکتر خبازخوب
۷	تعریف واژه های تحقیق و انتخاب ابزارهای پژوهش (نکات و اصول مورد توجه در انتخاب ابزارهای پژوهش در تعریف عملی	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	۱۴۰۲/۸/۱۴	نگارش تعریف واژه ها و انتخاب ابزارهای تحقیق	دکتر شریعت پناهی

دکتر شریعت پناهی	نگارش چارچوب پنداشتی و مرور متون	۱۴۰۲/۸/۲۱	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	متغیرهای پژوهش) چارچوب پنداشتی - نظری مطالعه و اصول مرور متون در مطالعه	۸
دکتر خبازخوب	نگارش معیارهای ورود و خروج و شیوه های حذف عوامل مخدوش گر	۱۴۰۲/۸/۲۸	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	معیارهای ورود و خروج به پژوهش، نقش متغیرهای Moderating و Mediating در پژوهش	۹
دکتر شریعت پناهی	نگارش ملاحظات اخلاقی و محدودیت ها در پژوهش	۱۴۰۲/۹/۵	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	ملاحظات اخلاقی در پژوهش و توجه به محدودیت های پژوهش	۱۰
دکتر شریعت پناهی	نگارش بخش های مرتبط با موضوع در پروپوزال	۱۴۰۲/۹/۱۲	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	روش انجام پژوهش و ملاحظات آن در انواع مطالعات) اعم از شیوه های کور سازی و اطمینان از کیفیت ارائه ی مداخله و یا ارزیابی انجام شده)	۱۱
دکتر شریعت پناهی	نگارش بخش های مرتبط با موضوع در پروپوزال	۱۴۰۲/۹/۱۹	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	جامعه و نمونه، محیط پژوهش، مفهوم نمونه و انواع روش های نمونه گیری، معیارهای ورود و خروج پژوهش	۱۲
دکتر خبازخوب	نگارش بخش های مرتبط با موضوع در پروپوزال	۱۴۰۲/۹/۲۶ جبرانی ۱۴۰۲/۹/۲۷	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	حجم نمونه و انواع روش های برآورد حجم نمونه و ملاحظات آن	۱۳
دکتر خبازخوب	نگارش بخش های مرتبط با موضوع در پروپوزال	۱۴۰۲/۱۰/۳	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	جدول متغیرهای پژوهش، تعیین ماهیت متغیرهای پژوهش و آشنایی با مقیاس های مختلف اندازه گیری	۱۴
دکتر خبازخوب	نگارش بخش های مرتبط با موضوع در پروپوزال	۱۴۰۲/۱۰/۱۰	تلفیقی (کلاس حضوری و کار عملی مجازی)، گفت و گو	شیوه های آماری مناسب در تجزیه و تحلیل داده های کمی، نحوه گزارش یافته ها	۱۵
آمار و SPSS					
دکتر نصیری		با هماهنگی با استاد مربوطه	جلسات کارگاهی	Excel, Endnote, SPSS	۳۴ ساعت
دکتر نصیری		با هماهنگی	جلسات کارگاهی	Excel, Endnote, SPSS	

		با استاد مربوطه			
--	--	--------------------	--	--	--

انتظارات از دانشجو/ قوانین دوره:

- ۱- حضور فعال در کلاس و بحث های گروهی
- ۲- ارائه گزارش هفتگی مراحل تدوین پروپوزال
- ۳- خلاصه و نقد پایان نامه (هر دانشجو یک پایان نامه توصیفی یا مداخله ای را انتخاب کرده و بیان مسئله، چارچوب، اهداف و سئوالات و فرضیه ها و فصل سوم آن ها را بررسی، خلاصه و نقد می کنند و بصورت شفاهی و کتبی در مدت ۱۰ دقیقه در کلاس ارائه می نمایند.
- ۴- تدوین و ارائه پروپوزال نهایی

واحد عملی : ۰/۵ واحد

هر دانشجو مراحل مختلف پژوهش خود را با توجه به مبحث مطرح شده در هر هفته تدوین کرده و به استاد مربوطه ارائه می دهد. این گزارش ها عبارتند از: تدوین موضوع پژوهش- چارچوب و بیان مسئله- اهداف، سئوالات و فرضیه ها- تعریف نظری و عملی متغیرها- جامعه، نمونه و تخمین اندازه نمونه و روش نمونه گیری و محیط پژوهش- ابزار و روش گردآوری داده ها- تعیین روایی و پایایی ابزارها- روش تحلیل داده ها و روش اجرا- محدودیت های پژوهش و ملاحظات اخلاقی می باشد. تمامی گزارش ها با ذکر استادی که آن مبحث را تدریس کرده است به استاد مسئول دوره داده می شود و در نهایت پروپوزال نهایی که از مجموعه گزارش های هفتگی تشکیل می شود توسط هر یک از دانشجویان در یک الی دو جلسه با استفاده از پاورپوینت ارائه خواهد شد.

روش ارزشیابی:

- ارزیابی تکوینی
- ارزیابی تراکمی

ردیف	روش ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
۱	حضور فعال در کلاس و بحث های گروهی	۵ نمره
۲	ارائه گزارش هفتگی مراحل تدوین پروپوزال	۲۵ نمره
۳	خلاصه و نقد پایان نامه	۳۰ نمره
۴	تدوین و ارائه پروپوزال نهایی	۴۰ نمره

منابع درس: (آخرین ویرایش)

الف. کتب

- دانیل و و. اصول و روشهای آمار زیستی، ترجمه سید محمد تقی آیتاللهی، تهران: انتشارات امیرکبیر
- محمد ک، ملک افضلی ح. روشهای آماری و شاخص های بهداشتی، تهران: ناشر مؤلف
- Wood GT, Habu Gudit. Nursing Research Method. Critical Aprisal Utilization. Mosby. Last Edition
- Denizo F Polit, Bemadethe. Nursing research : principles and methods. Philadelphia, Wolters Kluwer, Last edition .
- Burns, N. & Grove K. Understanding Nursing Research: Building an evidence-based practice/. 4th ed. - St. Louis, MO: Saunders/Elsevier , Last edition.

ب. مقالات

مقالات معتبر داخلی و خارجی

ج. محتوای الکترونیک